

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.66.2024.RB
3164596.13301352.11013508
Warszawa, 05-11-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pani Poseł Danuty Jazłowieckiej w sprawie Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kędzierzyn sporządzonego na okres od 1.01.2021 r. do 31.12.2030 r., K10INT2507, przedstawiam poniższe informacje.

Czy jest możliwa zmiana Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kędzierzyn? Jeśli tak, o ile hektarów mniej lasów mogłoby zostać wycięte?

Według aktualnie obowiązujących przepisów prawa zmiana obowiązującego planu urządzenia lasu może być dokonana w formie aneksu do tego planu. Zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w nadleśnictwie ponad wielkość określoną w planie urządzenia lasu etatem miąższościowym użytków rębnych może nastąpić tylko w związku ze szkodą lub klęską żywiołową. Z kolei zmiany planu urządzenia lasu niepowodujące zwiększenia etatu cięć użytkowania głównego – czyli nie zwiększające pozyskania drewna – mogą być przeprowadzane w każdym czasie. Tym samym możliwa jest zmiana zmniejszająca obszar przeznaczony do cięć rębnych.

Zmiana planu urządzenia lasu dokonywana jest na wniosek nadleśniczego, weryfikowany przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, który sporządza niezbędną dokumentację uzasadniającą wnioskowaną zmianę, z zachowaniem wymogu określonego w art. 50 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094) oraz kieruje ją do ministra właściwego do spraw środowiska, poprzez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, wraz z wnioskiem o zatwierdzenie aneksu do planu urządzenia lasu.

W Nadleśnictwie Kędzierzyn bez wprowadzenia aneksu do planu urządzenia lasu, na podstawie zarządzenia wewnętrznego nadleśniczego, poprzez zmianę rębni z zupełnych

na złożone, w terenach leśnych wokół miasta Kędzierzyn-Koźle nastąpiła redukcja cięć w obecnym Planie Urządzenia Lasu o 33,68 ha.

Jakie było uzasadnienie poprzedniego Ministra Klimatu i Środowiska w temacie tak masowej wycinki lasu w Kędzierzynie-Koźlu?

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach przesłał do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w dniu 15 marca 2021 roku wniosek o zatwierdzenie projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kędzierzyn sporządzonego na lata 2021-2030 wraz z materiałami związanymi z procedurą Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko tj. Prognozą Oddziaływania na Środowisko, Podsumowaniem Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko gdzie udokumentowano przebieg wymaganych prawem konsultacji społecznych oraz opiniowania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu pismem znak: WOOŚ.611.21.2020.MO.2 z dnia 19 stycznia 2021 r. oraz Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem znak: NZ.9022.1.33.2018.MKK z dnia 14 stycznia 2021 r., działając na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), zaopiniowali pozytywnie projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kędzierzyn na lata 2021 - 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym, na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 24 maja 2021 r., znak: ZU.6004.11.2021, Minister Klimatu i Środowiska pismem DLŁ-WGL.8100.36.2021 z dnia 23 lipca 2021 r. zatwierdził plan urządzenia lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Kędzierzyn na lata 2021 – 2030, w tym wielkość zadań z zakresu użytkowania, hodowli i ochrony lasu do wykonania w okresie jego obowiązywania. Wskazane pismo Ministra Klimatu i Środowiska nie zawiera uzasadnienia. Obecne Kierownictwo resortu nie zna motywów działań podejmowanych przez poprzedników, które nie zostały utrwalone.

Dokąd trafiło drewno z wyciętych lasów w Kędzierzynie-Koźlu?

Pozyskane drewno z Nadleśnictwa Kędzierzyn, na podstawie podpisanych umów kupna-sprzedazy, trafia do odbiorców krajowych, zaspokajając potrzeby przemysłu i lokalnej społeczności.

W okresie od 1 stycznia 2021 do dnia 30 września 2024 roku na terenie Nadleśnictwa Kędzierzyn zakupów drewna na podstawie umów kupna-sprzedaży dokonało 330 podmiotów gospodarczych, na łączną masę 208 354,75 m³. Szczegółowe dane dotyczące nazwy oraz adresów poszczególnych odbiorców zawiera załącznik nr 1. W zestawieniu uwzględniono również w ostatniej pozycji klienta drobnego, kupującego drewno w sprzedaży detalicznej na rynku lokalnym nadleśnictwa, powyższe dotyczy głównie sprzedaży drewna na cele opałowe dla miejscowej ludności, która za wskazany okres wyniosła łącznie 25 452,85 m³. Nadleśnictwo Kędzierzyn twierdzi, że nie pobiera i nie posiada danych klientów drobnych, kupujących surowiec w sprzedaży detalicznej.

Reasumując, łączna sprzedaż drewna w okresie od dnia 1 stycznia 2021 do dnia 30 września 2024 roku wyniosła w Nadleśnictwie Kędzierzyn 233 807,60 m³.

Z jakiego powodu pod presją mieszkańców nadleśniczy Paweł Hajduk mógł zmniejszyć wycinkę lasu o ponad 30 hektarów, a przed zmianą Rządu tłumaczył, że niemożliwe jest zmniejszenie wycinki o nawet 1 hektar?

Obowiązujący Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kędzierzyn został zatwierdzony w 2020 r. Podczas sporządzania tego planu, prowadzonych wcześniej konsultacji i narad, do nadleśnictwa, jak również do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach wpłynęły wnioski związane z planowanymi przebudowami lasów wokół miasta Kędzierzyna-Koźle, które zostały rozpatrzone i w znacznym stopniu uwzględnione.

Ponadto, w okresie procesu zatwierdzania i wdrażania planu, pojawiły się uwagi i sygnały dotyczące planowanej przebudowy lasu. Nadleśnictwo Kędzierzyn wychodząc naprzeciw potrzebom społecznym podjęło dialog w przedmiotowej sprawie, wprowadzając jeszcze zmiany do opracowanego już planu. Po tym okresie trwały konsultacje społeczne w formie spotkań z lokalną społecznością i organizacjami ekologicznymi, odnośnie użytkowania lasu rębniami zupełnymi. W ich wyniku w 2023 r. doszło do porozumienia i ustalenia wspólnego stanowiska, które zaproponował Nadleśniczy Nadleśnictwa Kędzierzyn. Propozycja zmian polegała na rezygnacji z użytkowania lasu rębniami zupełnymi na rzecz rębni częściowych, w dwóch wyznaczonych obszarach wokół miasta, obejmujących ok. 600 ha lasu. Ta zmiana pozwoliła na redukcję cięć rębniami zupełnymi o ok. 30 ha lasu oraz stopniowe przesunięcie ich w czasie na lata następne.

Powyższe zostało usankcjonowane wewnętrznym Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Kędzierzyn nr 61/2023. Podczas spotkania zaproponowano również

pozostawienie strefy buforowej wokół osiedli, bez wykonywania zabiegów związanych z pozyskiwaniem drewna, ograniczając prace w w/w strefie wyłącznie do zabiegów sanitarnych i zabiegów polegających na eliminacji zagrożenia dla osób korzystających z terenów podmiejskich lasu. Obecnie w skali Lasów Państwowych trwają prace konsultacyjne mające na celu minimalizację użytkowania lasu rębniami zupełnymi na rzecz rębni złożonych.

Czy wycięte zostały zdrowe drzewa? Jeśli tak, w jakiej ilości?

Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej w odniesieniu do prac związanych z pozyskaniem drewna polega również na selekcyjnym podejściu do zagadnienia. Podczas okresu wzrostu lasu prowadzonych jest szereg zabiegów zmierzających do kształtowania prawidłowej budowy lasu. Głównym założeniem jest budowa lasu odpornego na różnorakie zagrożenia biotyczne i abiotyczne. Większość z tych zabiegów polega na wycince drzew, zarówno obumarłych jak również zdrowych, na zasadzie selekcji, popierania osobników przyszłościowych, stanowiących o sile i odporności drzewostanów leśnych. W wieku dojrzałym lasu planowane są zabiegi związane z wymianą pokoleniową lasu i wprowadzaniem młodego pokolenia, tak by zachować ciągłość lasu na danym obszarze. Wszystkie te zabiegi mają prowadzić do wzmocnienia całych obszarów leśnych.

W latach 2021-2023 oraz do dnia 30 września 2024 roku ilość pozyskanego drewna w Nadleśnictwie Kędzierzyn przedstawia się następująco:

Rok	Pozyskanie ogółem [m ³]	w tym [m ³]	
		posusz	wywroty i złomy
2021	62 884,56	1 541,41	4 405,71
2022	60 387,06	2 677,85	4 209,42
2023	52 853,29	1 527,01	10 987,27
2024 (do 30.09.2024)	39 052,39	1 031,27	7 233,98
Razem	215 177,30	6 777,54	26 836,38

Podsumowując, we wskazanym okresie pozyskano łącznie 215 177,30 m³ drewna, w tym 6 777,54 m³ posuszu oraz 26 836,38 m³ złomów i wywrotów, co stanowi łącznie masę 33 613,92 m³ cięć sanitarnych tj. ok. 16% ogólnej masy pozyskanego drewna.

Kto jest odpowiedzialny za tak wiele wyciętych już drzew w Kędzierzynie-Koźlu?

Nadleśniczy prowadzi samodzielnie gospodarkę leśną w nadleśnictwie na podstawie planu urządzenia lasu oraz odpowiada za stan lasu. Od dnia 28 października 2020 r. do dnia dzisiejszego, funkcję Nadleśniczego Nadleśnictwa Kędzierzyn pełni Pan Paweł Hajduk.

Prowadzone prace leśne oparte są na czasochłonnych, wieloetapowych ustaleniach, badaniach i doświadczeniach. Prowadzona gospodarka leśna również ulega zmianom, które można zaobserwować w nadleśnictwie. Wprowadzane na bieżąco zmiany rębni, wydłużanie wieku przebudowy powierzchni leśnych, uwzględnienie głosu społecznego, świadczy o nielekceważeniu aspektu społecznego w odniesieniu do terenów leśnych, na co zwraca uwagę obecne kierownictwo Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Tzw. wycinka drzew wokół miasta Kędzierzyn-Koźle wynika również z prowadzonych przez Państwo Polskie inwestycji strategicznych, niezbędnych dla funkcjonowania Państwa. W ostatnich kilku latach pod ww. inwestycje związane z budową: tłoczni gazu, budowę gazociągu, inwestycje drogowe, Nadleśnictwo Kędzierzyn przekazało ok. 40 ha lasów zlokalizowanych bezpośrednio wokół miasta, z których zostały usunięte drzewa.

Czy osoba odpowiedzialna poniesie konsekwencje prawne?

Zabiegi gospodarcze prowadzone w lasach nadleśnictwa i wykonane wylesienia lasu pod inwestycje strategiczne, prowadzone powinny być zgodnie z obowiązującym prawem. Dokonanie wycięcia drzewa niezgodnie z planem urządzenia lasu jest sankcjonowane z art. 158 Kodeksu wykroczeń. Prowadzenie postępowań w tych sprawach należy do organów ścigania. W razie stwierdzenia naruszenia prawa przez nadleśniczego, właściwe jest zgłoszenie także do Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych, celem wyciągnięcia odpowiedzialności służbowej.

Czy planowane są w miejscach wycinki masowe nasadzenia nowych drzew?

Nadleśnictwo Kędzierzyn zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa jest zobowiązane w okresie do pięciu lat od wycinki do przeprowadzenia nasadzeń na przebudowywanych fragmentach lasu. Każdy fragment lasu gdzie został zainicjowany proces przebudowy lasu zostanie odnowiony gatunkami leśnymi, zgodnie z warunkami siedliskowymi i przyrodniczymi. Taki proces poprzedza odpowiednie przygotowanie powierzchni, wykonanie zabiegów ochronnych i prognostycznych mających na celu maksymalne dopasowanie wprowadzanych sadzonek do warunków glebowych. Nadleśnictwo

Kędzierzyn w ramach współdziałania z miejscową ludnością prowadzi ciesząc się dużym zainteresowaniem wspólne akcje sadzenia lasu, gdzie na bieżąco wyjaśnia wszystkie aspekty związane z prowadzoną w Lasach Państwowych gospodarką leśną. Zwrócić jednak należy uwagę, że znaczne walory ma tzw. odnowienie naturalne.

Jednocześnie chciałbym poinformować, że aktualnie prowadzone są prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o lasach i ustawy o ochronie przyrody. Projekt przewiduje uregulowanie kontroli sądowej planów urządzenia lasu co wymaga zmian w zakresie:

- przepisów regulujących proces sporządzania planu urządzenia lasu,
- przepisów określających, co ma zawierać plan urządzenia lasu, formy prawnej oraz procedury weryfikacji i przesłanek zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia planów urządzenia lasu przez ministra właściwego do spraw środowiska,
- zapewnienia realnego udziału (partycypacji) społeczeństwa (w tym organizacjom ekologicznym oraz lokalnym organizacjom społecznym) na każdym etapie tworzenia planu urządzenia lasu,
- włączenia do procesu opracowywania planu urządzenia lasu rad gmin,
- wprowadzenia uzgodnień i opiniowania w specjalistycznych obszarach, w które plan urządzenia lasu ingeruje, w szczególności uzgodnienia ze strony organów odpowiedzialnych za ochronę środowiska,
- zapewnienia transparentności procesu tworzenia planów urządzenia lasów, w tym dostępności materiałów z tego procesu,
- określenia zadań i czynności, których wykonywanie jest możliwe i konieczne w ramach prowadzenia gospodarki leśnej w lasach bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu oraz sankcjonowanie działań osób podejmujących działania bez obowiązującego planu urządzenia lasu lub wbrew niemu,
- zharmonizowania z polityką państwa w odniesieniu do planowania urządzenia lasów działalności państwowego podmiotu sporządzającego projekty planów urządzenia lasu,
- zwiększenie wpływu i kontroli ministra właściwego do spraw środowiska nad wewnętrznymi procedurami Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe regulującymi przygotowanie projektu planu urządzenia lasu oraz zapewnienie transparentności tych procedur.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów